

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

לשבת קדש פרשת יתרו תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - מ"ח

1. המוכר שדהו בזמן שהיובל נוהג - המכירה היא לפירות שהרי הגוף חוזר ביובל. האם כשמביא ביכורים יכול לקרוא [האדמה אשר נתת לי]?
  - א. ר' יוחנן - קורא - קנין פירות כקנין הגוף.
  - ב. ריש לקיש - אינו קורא - קנין פירות לאו כקנין הגוף. אף שכבר נחלקו לגבי מוכר שדה לפירות, נתחדש בענין יובל שלריש לקיש אינו קורא אף ששם ירד על דעת לקנות את הקרקע.
2. מצינו ב' ברייתות שמבואר בהם שקנה אילן וקרקע קורא, כיצד מתיישב לריש לקיש?
  - א. בהו"א תירצו - שמדובר בזמן שאין היובל נוהג.
  - ב. למסקנה העמידו את המחלוקת רק מיובל שני שמנו ישראל, אבל ביובל ראשון עוד לא סמכו דעתם שהשדה תחזור והמכירה היתה גמורה, לכו"ע קורא, וא"כ הברייתות עוסקות ביובל ראשון.
3. מה למדו מהפסוק 'אם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו'?
  - א. ר' יהודה ור"ש - הקונה שדה מאביו והקדישה ומת אביו, דינה כשדה אחוזה ויוצאת לכהנים ביובל, ואינה כשדה מקנה החוזרת לבעליה.
  - ב. ר' מאיר - הקונה שדה מאביו ולאחר שמת אביו הקדישה, דינה כשדה אחוזה. טעם המחלוקת אם צריך פסוק על 'הקדישה ומת אביו':
    - א. להו"א - לר"מ קנין פירות כקנין הגוף וא"כ במיתת אביו לא ירש כלום, והפסוק מחדש שאעפ"כ נחשב 'אחוזה'. לחולקים - לאו כקנין הגוף, ובמיתת אביו יורש את גוף השדה ופשוט שנחשב 'אחוזה'.
    - ב. רב נחמן בר יצחק דחה - אף לחולקים קנין פירות כקנין הגוף, אך מהפסוק 'משדה' מוכח שבא לחדש גם באופן שהקדישה ואח"כ מת אביו.
4. אם ר' יוחנן לא היה סובר שקנין פירות כקנין הגוף 'לא היה מוצא ידיו ורגליו בבית המדרש' - מדוע?

כיון שר' יוחנן פסק - האחין שחלקו הרי הם כלקוחות [אין ברירה], ומחזירין זה לזה ביובל, ואם לאו כקנין הגוף, אין מציאות של מביא ביכורים וקורא, מלבד מי שהוא יחיד בן יחיד עד יהושע בן נון.
5. פסוק וברייתא מסייעים לריש לקיש. מה הם?
  - א. פסוק - 'במספר שני תבואות ימכר לך' משמע שרק התבואות מכורות.
  - ב. ברייתא - בכור נוטל פי שנים בשדה החוזרת לאביו ביובל, משמע שגוף הקרקע היה 'מוחזק' אצל האב, ואינו 'ראוי'. אבי פסק - בעל האוכל בנכסי מלוג צריך הרשאה מאשתו כדי לדון עם אדם אחר על גוף הקרקע, כיון שלאו כקנין הגוף. אמנם אם יש לו דין עמו על הפירות 'מיגו שדן על הפירות דן על הגוף'.
6. משנה - הניזקין - אלו דברים במשנתנו מפני תיקון העולם?
  - א. הפורע בקרקע - בניזקין שמין מעידית, בעל חוב - בבינונית, וכתובת אשה - בזיבורית, ולר"מ בבינונית.
  - ב. אין נפרעין מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין, ואפילו הן זיבורית.
  - ג. מנכסי יתומין נפרעין הזיבורית.
  - ד. אין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון האשה והבנות מנכסים משועבדין.
  - ה. המוצא מציאה לא ישבע.
7. בתורה מפורש 'מיטב שדהו' ומדוע שנינו 'תיקון העולם'?

אביי - הכוונה לפי ר' ישמעאל המפרש שהפסוק מלמד ששמים בשל הניזק [כשעידית שלו כזיבורית של המזיק]. בא תיקון העולם שיזהרו להזיק הברייתא - מיטב שדהו וכו' - לר' ישמעאל של ניזק ולר"ע 'לא בא הכתוב אלא לגבות לניזקין מן העידית, וק"ו להקדש'. ותמהו וכי לר' ישמעאל אכל כחושה משלם שמנה?

  - א. ביאר רב אידי בר אבין: שמדובר שאכלה ערוגה ואיננו יודעים מה היא - משלם כחושה. דחה רבא - המוציא מחברו עליו הראיה.
  - ב. הביאור למסקנה - כשעידית דניזק כזיבורית דמזיק, לר' ישמעאל בדניזק שיימין לר' עקיבא בדמזיק.